

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/39/2022
Identifikačné číslo spisu:	7113010301
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7113010301.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 27. septembra 2023 v Bratislave v trestnej veci obvinenej W. P. pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/70/2020, z 28. júna 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej W. P. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Okresný súd Košice I, sp. zn. 10T/15/2013, z 30. júna 2020 bol obvinenej W. P. po predchádzajúcom právoplatnom uznaní viny zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 10T/15/2013, z 5. júna 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/109/2017, z 9. apríla 2018, uložený podľa § 222 ods. 5, § 39 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Na výkon uloženého trestu bola podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona jej súd uložil aj ochranný dohľad vo výmere 1 roka. Trestný čin spáchala na tom skutkovom základe, že

- W. P. ako osoba zodpovedná konať v mene spoločnosti P. so sídlom v P. na ul. R., IČO: XX XXX XXX (ďalej len P.), v P. na ul. S. č. XX, v pobočke J., so sídlom R., od tejto vylákala poskytnutie úveru vo výške 5 500 000,- Sk (182 566,55 Eur) na podklade uzavretej úverovej zmluvy č. K.-XXXXX-XXXX zo 6. 11. 2006, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov na financovanie nákupu technológie a na podklade uzavretej zmluvy o zriadení záložného práva k hnutelným veciam č. K.-XXXXX-XXXX zo 6. 11. 2006, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva aj k hnutelným veciam, a to jednohlavového začisťovacieho automatu EKA 571, dvojhlavovej pokosovej rezačky ZGS 314, 315, 316, štvorhlavového stroja MSD - zváračky, začisťovacej frézy EPA 170 a softvéru riadenia výroby MPS, ktorá zmluva mala slúžiť na zabezpečenie návratnosti predmetného úveru, poskytnutý úver v stanovených termínoch nesplácala, uhradila iba časť dohodnutých splátok,

zvyšnú časť úveru nevrátila a neurobila tak doposiaľ, pričom uvedené hnutelné veci v čase uzavretia zmlúv ani nepatrili do jej osobného vlastníctva a ani do vlastníctva spol. P., ich nákup zdokladovala v čase uzavretia uvedených zmlúv predložením nepravdivých podkladov, konkrétne predfaktúry č. XXXXXXXX a faktúry 20/09/2006 z 11. 9. 2006, ktoré jej v presne nezistenej dobe do 2. 10. 2006 v sídle spol. P., poskytol D. H. ako osoba zodpovedná konať v mene spol. I., P., čím takto svojim konaním J.. T. spôsobili škodu vo výške 5 500 000,- Sk (182 566,55 Eur).

Následne Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozhodujúci na podklade tak odvolania obvinenej ako aj prokurátora rozhodol rozsudkom, sp. zn. 8To/70/2020, z 28. júna 2021 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok (logicky len vo výroku o treste). Obvinenej uložil podľa § 222 ods. 5, § 39 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov; pričom podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona bola zaradená na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona jej súd uložil tiež ochranný dohľad vo výmere 1 roka. Podľa § 319 Trestného poriadku bolo odvolanie prokurátora zamietnuté.

Obvinená W. P. podala prostredníctvom obhajcu proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa].

V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom obvinená namietala:

- Uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov pokladá za trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

- Skutok, za ktorý bola právoplatne uznanou za vinnú, mal byť spáchaný koncom roka 2006. Od spáchania tohto skutku k právoplatnému rozhodnutiu o výmere trestu uplynulo viac ako 14 a pol roka. Obžaloba bola na ňu podaná v roku 2013, t. j. po 7 rokoch. Súdne konanie na oboch stupňoch prebiehalo približne ďalších 8 rokov.

- V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa za neprimerane dlhú lehotu konania považuje konanie prebiehajúce viac ako 6 rokov. V jej prípade teda došlo k 2-násobnej neprimeranej dĺžke konania.

- Doba plynúca od spáchania trestného činu po meritórne rozhodnutie, má bezprostredný vplyv na účel trestu, ktorý má byť uložením určitého trestu dosiahnutý.

- Obvinená mala za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nespĺňa podmienku merateľného spôsobu zmiernenia v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Ona za merateľný spôsob zmiernenia trestu ako kompenzácie za neprimeranú dĺžku konania považuje uloženie trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom. Za istých okolností podľa toho istého súdu prichádza do úvahy i meritórne ukončenie veci zastavením trestného stíhania alebo oslobodením spod obžaloby. To, že žiadna medzinárodná zmluva Slovenskú republiku nezaväzuje k takému postupu, neznamená automaticky, že uvedený postup je neaplikovateľný, navyše ak sám odvolací súd v Košiciach uviedol, že vo všeobecnosti takýto postup nemožno vylučovať.

Navrhla preto Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby v súlade s § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol tak, že rozsudkom vysloví porušenie zákona a súčasne v súlade s § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa využívajúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku vyjadril prokurátor, a síce v podstate takto:

„Po oboznámení sa s obsahom dovolania navrhujem, aby bolo odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Aplikácia ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a uloženie trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v prospech odsúdeného, nemôže podľa môjho názoru naplniť dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona patrí medzi základné zásady ukladania sankcií a jeho odôvodnenú aplikáciu nemožno chápať v žiadnom

případe ako porušenie práv odsúdeného a už vôbec nie ako základ pre dovolanie, v podstate za účelom opätovného, avšak ešte významnejšieho použitia s cieľom uloženia podmieneného trestu odňatia slobody tak, ako to navrhuje odsúdená vo svojom dovolaní.

Som toho názoru, že tak ako nemožno dovolaním dosiahnuť použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, tam kde nebolo aplikované (NS SR, sp. zn. 2Tdo/68/2014), rovnako nie je prípustné dovolaním žiadať výraznejšie zmiernenie trestu za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona v prípadoch, kde už došlo k aplikácii tohto inštitútu."

Obvinená ešte zaslala repliku k vyjadreniu prokurátora, a to jednak v tom smere, že s názorom prokurátora nesúhlasí a jednak rozhodnutie, ktorým bola odsúdená, považovala za v príkrom rozpore s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Zotrvála na ňou podanom dovolaní a žiadala, aby dovolací súd spravodlivo rozhodol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvinenej skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinená pred jeho podaním využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Najvyšší súd po splnení vyššie vymedzenej formálnej prieskumnej povinnosti zistil, že dovolanie obvinenej je treba odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie".

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku.

Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania

označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa - to znamená, že

- obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo
- obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.).

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin). Tento dovolací dôvod možno použiť aj v prípadoch, pri ktorých boli súčasne uložené tresty, pričom Trestný poriadok uloženie takýchto trestov súčasne nepripúšťa - § 34 ods. 7 Trestného zákona.

Najvyšší súd nezistil pochybenia odvolacieho súdu pri ukladaní trestu obvinenej.

Krajský súd v Košiciach pri úvahách o druhu a výmere trestu vychádzal z § 34 a nasl. Trestného zákona, pričom pri ukladaní trestu v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona správne nezistil poľahčujúce ani priťažujúce okolnosti. Následne postupoval zákonným spôsobom, keď v súlade s § 39 ods. 1 Trestného zákona znížil dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby v zmysle § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona [„Pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona <. dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov“] a trest obvinenej uložil na samej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby - trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov - čo aj náležite zdôvodnil. Treba si tiež uvedomiť, že jej reálne hrozil za spáchanie obzvlášť závažného zločinu trest odňatia slobody vo výmere 10 až 15 rokov. To isté potom platí aj o zaradení do ústavu na výkon trestu odňatia slobody a uloženom ochrannom dohľade. Najvyšší súd v tomto smere bližšie odkazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach (konkrétne na str. 8 až 13).

Takýto trest odňatia slobody uložený obvinenej tak nemožno považovať za trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zároveň jej bol uložený zákonom prípustný druh trestu.

Krajský súd v Košiciach navyše pritom vo výmere trestu zohľadnil aj samotnú dĺžku konania a právo obvinenej na prejednanie veci v primeranej lehote.

Namietaným obvinenou k „merateľnejšiemu“ zmierneniu trestu vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku sa najvyšší súd nie je oprávnený zaoberať, nakoľko ňou v tejto súvislosti tvrdené, pod tento, ale ani žiadny iný dovolací dôvod nespadá. Skúmanie konkrétnej výmery

trestu určenej prostredníctvom predchádzajúcej autonómnej sudcovej individualizácie trestu, ak je vykonaná v rámci zákonom stanovenej sadzby, je totiž podľa platnej právnej úpravy mimo dovolacieho prieskumu.

Dovolací súd nad rámec veci ďalej uvádza, že ak nepoužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona, nezakladá tak označený ako akýkoľvek dôvod dovolania, tak rovnako nemôže zakladať dovolací dôvod ani postup, ak je ustanovenie § 39 Trestného zákona síce aplikované, ale nie v takej miere, akú za dostatočnú považuje obvinená.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v trestnej veci obvinenej nemožno dospieť k záveru o tom, že by bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Nakoľko najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované nezistil naplnenie dôvodov dovolania tvrdených obvinenou, rozhodol v konečnom dôsledku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.